

vejende grad været domineret af en internationalistisk tilgang. Der har dog været tidspunkter, hvor neoisolationistiske (neo henviser til en tilpasset eller ny måde at forklare, hvordan isolationismen kommer til udtryk på) tendenser har vist sig, for eksempel under tidligere præsident Barack Obama, der er blevet kritiseret for at have være mere fokuseret på de indenrigspolitiske forhold end på at fastholde orden i verden, hvilket ifølge kritikerne har reduceret USA's dominerende position i verden.

Under præsident Trumps lederskab har tendensen været endnu tydeligere: Strategien har heddet "America first" og haft tydelige neoisolationistiske tegn, herunder at USA skulle løsne sig fra internationale aftaler, der kunne begrænse landets bevægelsesfrihed og konkurrenceevne samt hente amerikanske tropper hjem fra de kurdiske områder i grænselandet mellem Syrien og Tyrkiet. Men også Trump har måttet sande, at det at være supermagt er forbundet med en massiv global tilstedeværelse, og de neoisolationistiske tendenser er hele tiden blevet presset af problemstillinger, der har krævet amerikansk tilstedeværelse i verden, hvilket igen har skubbet de isolationistiske tendenser i baggrunden.

De amerikanske udenrigspolitiske skoler

De udenrigspolitiske skoler, der i dag er grundlagt i den internationale tradition, er som tidligere nævnt ikke enige om, hvad der vil være den bedste strategi for USA til at indfri sine sikkerheds- og udenrigspolitiske mål. Se figur 4.11.

4.5.1 Neoisolationismen

Ligesom sit udspring, isolationismen, har den neoisolationistiske skole en forsigtig tilgang til international politik. Neoisolationisterne mener ikke, at USA skal holde sig

helt ude af internationale anliggender, men USA skal ikke forpligte sig internationalt eller indtræde i alliancer med andre stater, medmindre USA står over for en trussel mod den nationale sikkerhed, som tilfældet var i forbindelse med anden verdenskrig og truslen fra kommunismen under den kolde krig. USA er, takket være sin geografiske placering mellem to verdenshave og med svage militære naboer i nord og syd, født med en fordelagtig sikkerhedsposition i verden. Derfor skal den amerikanske sikkerheds- og udenrigspolitik ikke fokusere på at skabe fred og stabilitet i resten af verden.

Det sikkerheds- og udenrigspolitiske mål er i stedet beskyttelse af det amerikanske territorium og den amerikanske befolkning. Den neoisolationistiske udenrigspolitiske skole præges i en vis grad af den defensive neorealisme (som vi vender tilbage til senere i afsnittet), der også vægter USA's nationale sikkerhed højt som et centralt mål for USA's udenrigspolitik. Neoisolationisterne argumenterer, ligesom de defensive neorealister, for, at en udenrigspolitik, der sigter mod et globalt militært engagement, understøtter fremvæksten af international militær modmagt, hvilket på sigt vil svække USA's sikkerhedsposition. Det vigtige er derfor at opretholde magtbalancen. I forbindelse med de langvarige krige i Afghanistan og Irak (op gennem 2000'erne og i Irak fortsat i forbindelse med bekæmpelsen af ISIS) og de økonomiske udfordringer, som disse har resulteret i for den amerikanske stat (først og fremmest oparbejdelsen af en kæmpe gæld), er den neoisolationistiske udenrigspolitiske skoles holdning til "America first" genopstået med fornyet styrke, hvilket præsident Trump også har gjort klart i sin tilgang til USA's rolle i verden. Andre internationale forhold som forhandlinger om håndtering af klimaudfordringerne skal

TEKSTBOKS 4.4 "America first"

USA's afvisning af Kyoto-aftalen om klodens miljø og energiforbrug i slutningen af 1990'erne og igen i starten af 2000'erne, hvor USA ikke bidrog til en juridisk bindende klimaafgørelse ved COP15 i København i 2009, USA's beslutning om ikke at underlægge sig den internationale domstol i Haag, Amerikas udtræden af Paris-aftalen fra 2016, præsident Trumps beslutning om at udtræde af Iran-aftalen, kritikken af og modstanden mod WTO's håndtering af global handel, samt afvisningen af at betale til WHO i 2020 kan alt

sammen ses i et neoisolationistisk perspektiv. Disse aftaler forpligter nemlig amerikanerne og, vil neoisolationisterne fremhæve, begrænser derved USA's bevægelsesfrihed. Specielt vurderes de internationale handels- og klima-aftaler som aftaler, der blandt andet svækker den amerikanske industris globale konkurrenceevne. De argumenter er blevet understreget mange gange af præsident Trump, når han taler for en udenrigspolitik, der fokuserer på "America first".

USA også holde sig langt væk fra, da et sådant engagement vil have skadelige effekter på USA's nationale interesser. Se tekstboks 4.4.

4.5.2. Realisterne – USA's magt og sikkerhed er målene for udenrigspolitikken

En anden central udenrigspolitisk skole kaldes for 'den realistiske skole'. Den er internationalt orienteret, og dens primære mål-sætning udspringer også af USA's interesser, men er stærkt præget af de overordnede teorier inden for international politik, som betegnes henholdsvis **klassisk realisme** og **neorealisme** (nogle anvender betegnelsen *strukturealisme* om neorealismen, men i denne bog anvendes betegnelsen neorealisme).

Vi bruger i dette kapitel betegnelsen *klassisk realisme* frem for den mere traditionelle *realisme*. Det gør vi for tydeligt at skelne mellem på den ene side den *amerikanske realistiske udenrigspolitiske skole* og den overordnede *teori realismen inden for international politik*, som betegnes *realisme*. I det følgende kigger vi nærmere på, hvordan de to grene inden for den internationale politiske teori realisme, henholdsvis neorealisme og den klassiske realisme, har haft indflydelse på den amerikanske realistiske udenrigspolitiske skole. Se figur 4.12.

Den klassiske realisme og neorealismen er enige om, at verden grundlæggende er kendetegnet ved en tilstand af *anarki* mellem verdens stater. Anarkiet (i betydningen "ingen fast orden") skaber frygt og usikkerhed for den centrale aktør: staten. Den en-

FIGUR 4.12 Den amerikanske realistiske udenrigspolitiske skole

